

Til: Styret for Naturhistorisk museum

Sakstype:	Diskusjonssak
Saksnr.:	D-SAK 2
Journalnr.:	2019/2483
Møtedato:	10.12.2019
Notatdato:	02.12.2019
Saksansvarlige:	Lindheim/Lønnve

Sakstittel: Helhetsplan 2020-2030

Høsten 2018 anbefalte Eiendomsavdelingen ved UiO museet om å utarbeide en helhetsplan for anlegget. Hensikten med planen var å skape et dokument som ser nye og innmeldte arealbehov i en langsiktig utviklingssammenheng. Helhetsplanen vil dermed fungere som et innspill til en revidert utgave av masterplanen for UiOs eiendommer. Arbeidet med helhetsplanen har pågått parallelt med strategiarbeidet gjennom hele 2019, og den har vært diskutert i ledergruppen. Arbeidet har også blitt presentert i allmøte for alle ansatte.

Helhetsplanen ble presentert for de tillitsvalgte i IDF-møte den 27.11.19. Utkast til helhetsplan ble samtidig oversendt til Eiendomsavdelingen for innspill. Vedlagt helhetsplan er redigert om etter de innspill som kom i denne forbindelse, men hovedkonklusjonene i planen er de samme.

Vedlagt følger foreløpig utkast til helhetsplanen med prioriterte tiltak som legges frem for styret for diskusjon, kommentarer og innspill.

Vedlegg: Helhetsplan 2020-2030, revidert 15.11.19





Illustr.: Ole A. Krogness / perspektiver.no

Helhetsplan

NATURHISTORISK MUSEUM, STEDET FOR GODE OPPLEVELSER
2020-2030

Innledning – forord

Masterplanen over UiOs eiendommer fra 2015 gir en god beskrivelse av historien som ligger til grunn for virksomheten, og dagens bruk av anlegget og videre utviklingsbehov.

Naturhistorisk museum (NHM) utgjør

UiO:Tøyen i Masterplanen. NHMs helhetsplan er ment som et innspill til en revidert utgave av UiOs Masterplan. Helhetsplanen skal sette museets virksomhet og arealbehov i en større strategisk og samfunnsmessig sammenheng. Behovene som påpekes understøttes av NHMs ambisjoner for videre utvikling av museet på kort, mellomlang og langsikt.



Figur 1 Masterplanen fra 2015

UiO:Tøyen er universitetets eldste campus, og kjent som en høyt verdsatt destinasjon for Oslos befolkning og andre besøkende. Innen forskning og forvaltning er museet kjent som en tradisjonsrik kunnskapsforvalter av naturmangfold og vitenskapelige samlinger.

Museet skal være et sted for gode opplevelser; både for ansatte, studenter og

besøkende. De kommende årene åpner flere nye formidlingsflater mot publikum. Klimahuset åpner i 2020 og nye basisutstillinger i Brøggers hus innvies i 2022. I tillegg åpnes et område for formidling av geologi, Steinhagen. Litt lenger frem i tiden ligger også et nytt utstillingsveksthus. Dette vitner om en betydelig satsning på formidling ved museet gjennom strategiperioden.

Det er forventet en sterk befolkningsvekst i Oslo fram mot 2030. UiO: Tøyen grenser til Oslos største byutviklingsområde, Hovinbyen. Nærområdet er også i endring. Munch-museet flytter sin virksomhet til Bjørvika, og gi plass til ny virksomhet. Dette skaper både muligheter og utfordringer for framtidig utvikling av NHM. Både UiOs Mobilitetsplan og Helhetsplanen tar opp disse aspektene.

Museet har bygget opp landets viktigste vitenskapelige samlinger innen botanikk, zoologi, geologi og paleontologi. Forvaltning og utvikling av samlinger ligger til grunn for museets faglige virksomhet. Sikring og bevaring av samlingene står derfor også sentralt i kommende strategiperiode.



Figur 2 En del av samlingene er konserverte i etanol (Foto: Karsten Sund)

NHMs virksomhetsstrategi bærer preg av sammenhenger mellom formidling, kunnskapsutvikling, utdanning og samlingsforvaltning. Dette samspillet mellom kjernefunksjoner innebærer at UiO:Tøyen må sees på som en helhet.

Planen beskriver dagens bruk av anlegget (bygg og utearealer), og hvilke behov og utfordringer som må løses. Planen inneholder også forslag til tiltak som kan løse disse utfordringene, og forventinger om ferdigstillelse på kort-, mellom-, og lang sikt. Utredningsinstruksen for offentlig virksomhet er brukt som utgangspunkt for planen.

Dagens bruk av bygg og uteområder

I Botanisk hage ligger tre store museumsbygninger: Waldemar C. Brøggers hus, Robert Colletts hus og Lids hus. I hagen ligger også Tøyen hovedgård, to gamle veksthus i tillegg til flere driftsbygninger. Klimahuset, butikkpaviljongen og Hagehuset er nye bygninger for publikumsvirksomheten. Det meste av museets samlinger er fortsatt på Tøyen, men UiO leier også arealer for deler av samlingsvirksomheten på Økern.

Brøggers hus rehabiliteres til et rent formidlingsbygg. De øvrige museumsbygningene fremstår nærmest uforandret fra den gangen de var selvstendige museer, og som hver for seg dekker alle kjernefunksjoner (forskning, formidling og gjenstandsforvaltning).

Botanisk hage er resultatet av et langsiktig planarbeid gjennom mer enn 200 år. De langt fleste av NHMs 800 000 besøkende kommer nettopp for å oppsøke hagen. Publikums tilgang til hagen har variert gjennom tidene. Fra å være et nærmest lukket anlegg, fremstår hagen i dag som en åpen oase for hele Oslos befolkning. Med åpning av Klimahuset, Brøggers hus og et fremtidig formidlingsveksthus i nordområdet kan man forvente en dobling av antall besøkende til både hagen og utstillingene.



Figur 3 Botanisk hage, en sårbar oase (Foto: Karsten Sund)

Hagens rolle innen bevaring av sårbare planter, står i kontrast til økt publikumstilstrømmning. Menneskelig aktivitet legger press på sårbare arealer. Tap av naturmangfold er sett på som den største trusselen vi står overfor i tillegg til klimaendringene. Det som før var plenarealer

egnet for ferdsel og publikumsaktiviteter i syd-området av hagen, er derfor i økende grad utviklet til engmark for å legge til rette for pollinerende insekter og annet arts mangfold. Helhetsplanen legger til grunn et sårbarhetskart som illustrerer områdeinndeling i hagen der fargekoder viser hvilke områder som har begrensninger ift sikkerhet og sårbarhet for vegetasjonen.

Museet har ansvaret for ca 6,2 millioner objekter i de vitenskapelige samlingene. Hages planter er en del av disse samlingene. Samlingene fungerer som et stort referansearkiv for mangfoldet av forskjellige organismer, bergarter og mineraler i Norge og i verden for øvrig. Samlingenes utvikling fortsetter også i fremtiden, og tiltak for sikring, bevaring og tilgjengeliggjøring vil alltid være en del av museets virksomhet. Arealbehovene til gjenstandsforvaltningen er midlertidig tilfredsstillende for bare 1/3 av samlingene.



Figur 4 Fuglesamlingene i Colletts hus (Foto: Karsten Sund)

Forskning og utdanning ved museet konsentreres rundt faglige programmer, der kontaktflaten mot museets øvrige virksomhet varierer. Dette gjelder både nærhet til samlinger, laboratoriefasiliteter og formidlingsarenaer. For museet er det viktig at lokalene til denne virksomheten har mulighet til fleksibilitet. Forskningsgrupper kommer og går, og arealene må ikke være i veien for utvikling av nye forskningsgrupper.

Behov og utfordringer som må løses

Selv om museet ble slått sammen til en administrativ enhet i 1999, er mye av kulturen knyttet til de gamle museumsbygningene den samme. Dermed er arealene med på å opprettholde gamle strukturer fra tiden da virksomheten besto av adskilte museer. Selv om byggene har lang levetid, må de kunne tilpasses endrede brukerbehov og ikke opprettholde gammel praksis eller hindre at ny får utvikle seg. Brøggers hus og Klimahuset utvikles derfor som rene formidlingsbygg. De overordnede planene for Lids hus og Colletts hus i tråd med en slik overordnet prioritering.



Figur 5 Undervisning av skoleklasser i livets utviklingshistorie (Foto: Karsten Sund)

Hverken Colletts hus, Brøggers hus eller driftsbygningene tilfredstiller moderne HMS-krav til ventilasjon, energibruk og universal utforming. De tekniske anleggene er utslitt. Dette setter store begrensninger på arealutnyttelsen, og lokalene er ikke tilstrekkelig formålstjenlige for virksomheten på museet i fremtiden. Rehabilitering av enkeltkontorer løser ikke de større tekniske utfordringene som ligger i hele bygningsmassen. Samlingenes nærvær i bygningene setter store begrensninger for hva man faktisk kan få gjennomført av tiltak. I tillegg ligger det antikvariske restriksjoner i flere av bygningene gjennom fredningsvedtak.

Det er nærliggende å forvente en dobling av antall besøkende til både botanisk hage og til de nye utstillingene. Dette skaper en del utfordringer. God forståelse av de besøkende er avgjørende for å forstå hvordan

utfordringene kan møtes, og hva som gir løsninger som fungerer. Brukerundersøkelser vil gi viktig informasjon om dette. Allerede i dag ser vi at bl. a. toalettfasiliteter, inngangsområdet og museumsbutikken, kafeen og antallet plasser til sykkelparkering ikke er dimensjonert for dagens besøkstall og virksomhet. Dermed blir dette en betydelig flaskehals når antallet besøkende fordobles.



Figur 4 Publikum strømmer til et arrangement i vinterferien (Foto: Karsten Sund)

Botanisk hage er i dag regulert gjennom en gammel plan fra 1977. Reguleringsformålet er friområde og park der kun eksisterende bygninger inngår. Masterplanen fra 2015 understreket behovet for å få endret denne reguleringsbestemmelsen fordi det la hindringer for videre bygningsmessig utvikling av museet. Etter en avklaringsrunde med PBE i Oslo kommune i 2016 konkluderes det med at reguleringsplanen ikke står i veien for en slik utvikling. Videre understreker Eiendomsavdelingen at behovet for sikring og bevaring av anlegget, og ivaretagelse av ansattes sikkerhet, ikke bør løses gjennom en ny reguleringsplan.

En stadig økende besøksslitasje, og et vedvarende problem med uønskede hendelser (narkotikaomsetning, hundehold mm) må likevel håndteres på en bærekraftig måte.

Forslag til tiltak som løser utfordringene

I utredningsinstruksen for statlig sektor er det etablert et sett med minimumskrav til etablert et sett med minimumskrav til utredning som skal besvares før beslutning om gjennomføring av tiltak. Helhetsplanen belyser flere av utfordringene som er ved UiO:Tøyen, og det er gjort et kartleggingsarbeid som dokumenter dagens bruk, etasje for etasje. Tiltakene som foreslås i dette avsnittet beskrives som utredningsbehov for å løse de konkrete problemstillingene som er nevnt i forrige avsnitt.

NHM legger til grunn at dagens bygninger i størst mulig grad skal utnyttes til museets kjernevirksomheter også i fremtiden, men de skal tilpasses forskjellig behov. Et mulighetsstudium av de forskjellige bygningene og forskjellige utearealer er utarbeidet av Arkitektkontoret Gasa AS.

Noen premisser er allerede lagt. Brøggers hus og Klimahuset er allerede rene formidlings- og utstillingsbygg

Colletts hus

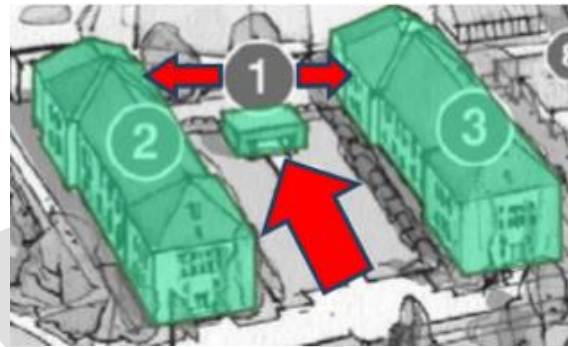
Arealene i Colletts hus og i Lids hus kan utnyttes mer effektivt. Kombinasjonen av forskjellige kjernefunksjoner i samme bygg er krevende og byr på mange kompromisser. Eksempelvis er kombinasjonen av publikumsarealer og magasinarealer for etanolkonserverte objekter i samme bygning. Et annet eksempel er kombinasjonen av gjenstandsoppbevaring og kontorarealer i samme etasjer, der samlingene krever ett oppbevaringsklima som er det motsatte av det som er normen for kontorarealer.

Colletts hus egner seg som et kombinasjonsbygg for forskning og formidling.

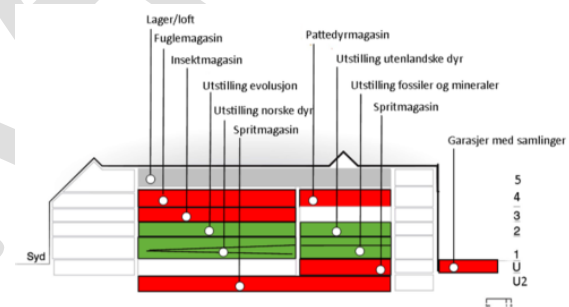
Arealene på bakkeplan er tilpasset utstillings- og formidlingsvirksomhet, og danner en naturlig akse med formidlingsarealene i Brøggers hus. De øvrige arealene i Colletts hus kan tilpasses forskning og undervisningsformål som enten har en nær tilknytning til formidlingsvirksomheten, eller som har behov for laboratoriefunksjoner.

Colletts hus har disse funksjonene i dag. I tillegg blir store arealer brukt til samlingsforvaltning. Nær to millioner objekter

hvorav en betydelig andel er konservert på etanol, er i dette bygget. Magasinforholdene for samlingene er kritikkverdige. NHM foreslår å utrede muligheten for å flytte samlingsvirksomheten ut av Colletts hus, og utvikle samlingsarealene til funksjonsarealer for forskning og utdanning av studenter.



Figur 9 Illustrasjonen viser publikums tilgang til utstillingene. 1 Butikk og inngang, 2 Colletts hus og 3 Brøggers hus



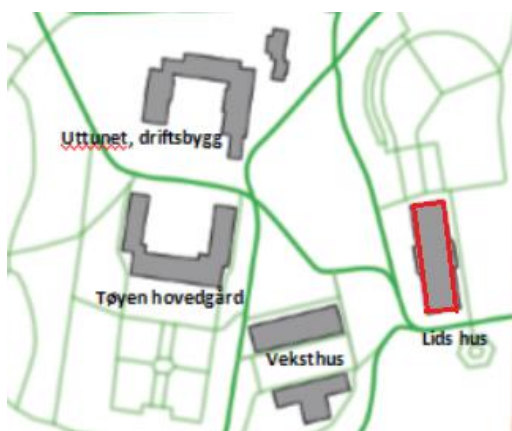
Figur 11 Snitt av Colletts hus. Grønne arealer er utstillinger og røde er magasiner for samlingene

Lids hus

Lids hus er med sine store vindusflater et bygg som er lite egnet for samlingsforvaltning. Samlinger skal helst oppbevares mørkt og kjølig. Bygningen ligger i nær tilknytning til hovedinngangen fra Monradsgate, og er ofte det første bygget publikum henvender seg til når de kommer inn i Botanisk hage. Lids hus kunne derfor fungere godt som et bygg for kontorarbeidsplasser, samt forskning og undervisning som ikke trenger å ligge i direkte tilknytning til samlingene. Derfor kan man

også se for seg at forskjellige administrative funksjoner kunne være i Lids hus. I et mulighetsstudium er det illustrert forskjellige løsninger for å tilpasse bygget til denne form for virksomhet (se vedlegg)

Det er behov for flere kontorarbeidsplasser ved NHM. Ved å samle slike arbeidsplasser i ett bygg kan man fristille tilsvarende lokaler i andre bygninger til andre formål. Samtidig er det behov for flere kontorarbeidsplasser hvis man gjenforener virksomheten som i dag er på Økern, med resten av NHM på Tøyen. Dette forslaget innebærer at samlingsvirksomheten må flytte ut av Lids hus.



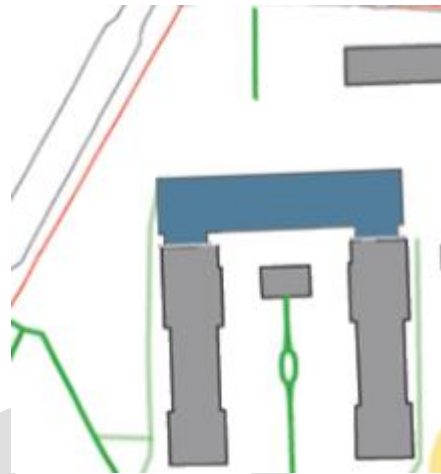
Figur 6 Lids hus i rødt

Samlingsbygg

Hvor skal samlingsforvaltningen gjøre av seg dersom den flyttes ut av Lids hus, Colletts hus og ikke skal være i Brøggers hus?

Det er behov for et nytt samlings-/magasinbygg. Dette tiltaket må gjennomføres for å følge opp Stortingsmelding 4 (2018-2019). Et samlingsbygg må kunne romme både den delen av samlingsvirksomheten som er midlertidig på Økern, og resterende samlingsvirksomhet på Tøyen. Behovet for et slikt bygg har vært utredet tidligere, og NHM anbefaler at et nytt utredningsarbeid startes. Samtidig må selve flytteoperasjonen også utredes grundig. NHM foreslår at et slikt bygg knyttes sammen med Colletts hus og Brøggers

hus, slik det ble anbefalt i forrige utredning i 2006.



Figur 7 Illustrasjonen viser et tilbygg i blått for samlingsforvaltningen

Hagens drift

Hagens funksjoner er delt mellom driftsområdet i nord, og i uttunet sentralt i hagen. Det ligger flere utfordringer i dagens drift som har med både ivaretagelse av samlingene, garderobefasiliteter for gartnere, driftsbygg for kjøretøyer og redskaper, karanteneveksthus for planter, nedslitte veksthus mm. Etablering av et nytt utstillingsveksthus vil ikke løse disse utfordringene. Man kunne se for seg å samle all denne virksomheten i nord av hagen, men det vil beslaglegge arealer som kan gå til et magasinbygg. Videre er det hensiktsmessig å drifte hagen fra uttunet, mens oppformering og kompostering egner seg best i den nordlige delen av hagen. Derfor ser man for seg en to-delning av hagedriften også i årene som kommer.

Hagen har forskjellige sårbare områder som trenger spesielle ferdselsregler og sikring. Økt besøk i hagen vil medføre tiltak for å begrense slitasjen på hagen. Dette gjøres gjennom ulike tiltak i en egen mobilitetsplan for hagen. Virkemidler som redusert åpningstid, økt vakthold, skilting osv vil være deler av en helhetlig plan for fremtidig drifting av anlegget.



Figur 8 Illustrasjonen viser en grov soneinndeling av Botanisk hage. Det grønne området viser arealer som er avsatt for de levende plantesamlingene og for øvrig biologisk mangfold. Disse områdene er sårbare for slitasje. Naturligvis er det gangveier og andre arealer som tåler ferdsel. Den grønne sonen er derfor mer nysansert enn det som fremstår i illustrasjonen. De gule arealene er tilpasset stor publikumsslitasje, mens de brune er interne driftsområder.

Inngangsparti/Museumsbutikk

Økningen i antall besøkende skaper forskjellige flaskehals. Museumsbutikken, som er en frittstående paviljong mellom Colletts hus og Brøggers hus, fungerer samtidig som en felle inngangsparti for disse to bygningene. Allerede i dag er den for liten, og det oppstår kaotiske tilstander der på travle dager. Situasjonen vil bli ytterligere forverret når Brøggers hus åpner i 2022. Det foreslås derfor en utvidelse av denne inngangspaviljongen med et overbygget inngangsparti mellom Colletts hus og Brøggers hus.

Kafe

Kafebesøk er kjærkomment for besøkende. Dagens kafe er dimensjonert for knapt 40 personer. På travle sommerdager er det derfor bare noen få av våre besøkende som kan få

glede av dette tilbudet. Derfor foreslås det en utvidelse av dette tilbudet. En utredning om innplassering av denne funksjonen i låve-delen av driftsbygget i uttunet er igangsatt.

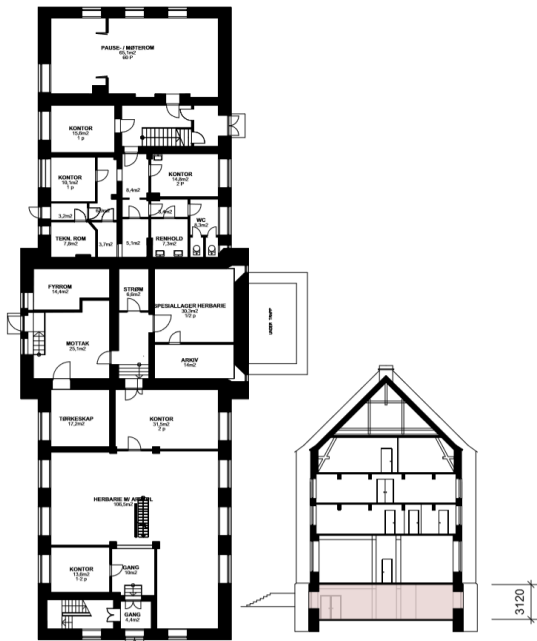
Konklusjon

I NHMs virksomhet er det en nær tilknytning mellom kjerneoppgavene forskning, utdanning, formidling, og samlingsforvaltning. Samspillet mellom disse funksjonene ligger også til grunn for helhetsplanen. Det er behov for å modernisere og effektivisere arealene på UiO:Tøyen slik at man kan optimalisere en rasjonell drift. Samlingene er grunnlaget for virksomheten til NHM, og ivaretagelse av samlingene er spesielt fremhevet. Videre er en bærekraftig tilretteleggelse for et økende antall besøkende både i botanisk hage og i andre arealer der publikum ferdsel et viktig element i denne planen.

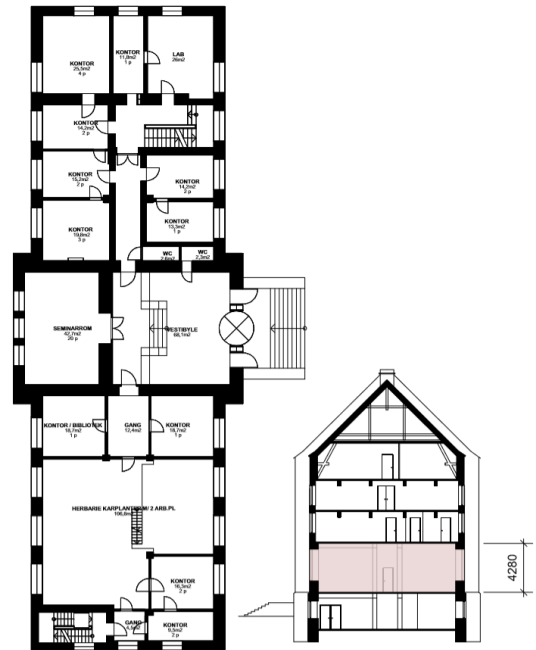
Vedlagt denne helhetsplanen er en matrise som viser NHMs arealprioriteringer. Matrisen viser forskjellige utviklingstiltak på de ulike bygningene på kort-, mellomlang-, og lang sikt.

Det må utredes nøye på hvilken måte og i hvilken rekkefølge de forskjellige tiltakene på UiO:Tøyen kan gjennomføres. Dette av hensyn til daglig drift, publikum og intern logistikk. Det er utarbeidet et forslag til tre ulike faser for gjennomføring.

Vedlegg: Lids hus i dag, og mulig fremtidig disponering som kontorbygg (Tegninger utarbeidet av Arkitektkontoret GASA AS)



TØ 03 - Lids hus 1:200/A4 Plan Kjeller EKSISTERENDE



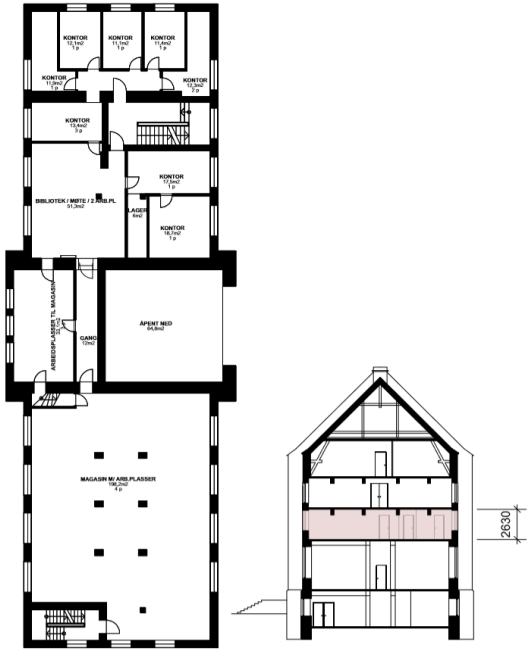
TØ 03 - Lids hus 1:200/A4 Plan 1.et EKSISTERENDE



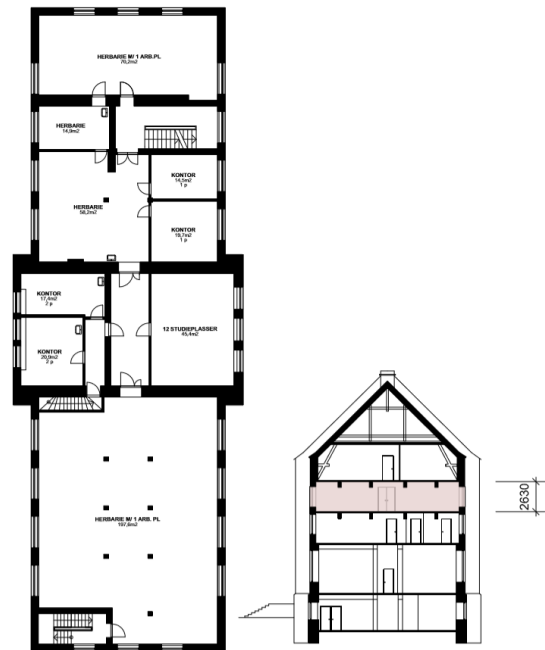
TØ 03 - Lids hus 1:200/A4 Plan Kjeller ALT.3 uten magasin



TØ 03 - Lids hus 1:200/A4 Plan 1.et ALT.3 uten magasin



TØ 03 - Lids hus 1:200/A4 Plan 2.et EKSISTERENDE



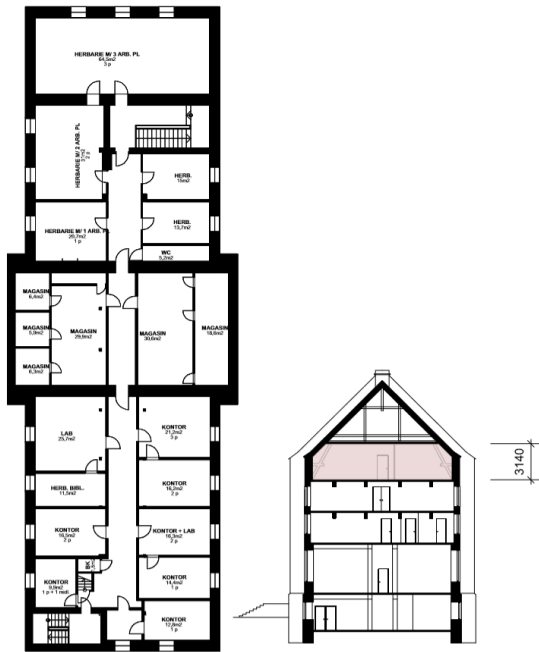
TØ 03 - Lids hus 1:200/A4 Plan 3.et EKSISTERENDE



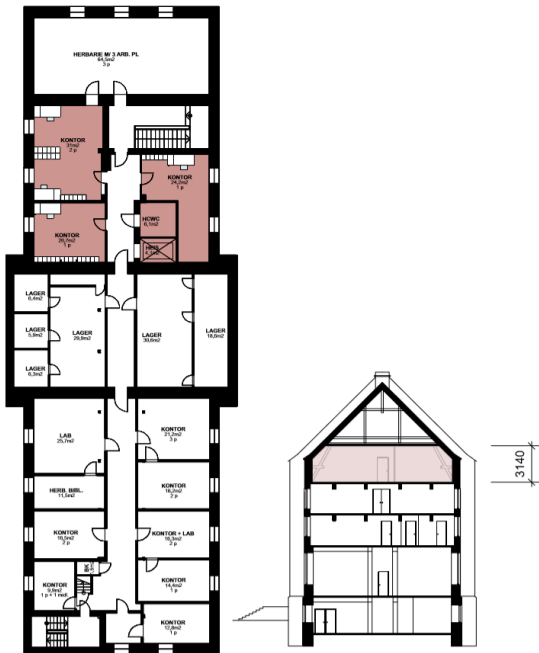
TØ 03 - Lids hus 1:200/A4 Plan 2.et ALT.2 uten magasin



TØ 03 - Lids hus 1:200/A4 Plan 3.et ALT.2 uten magasin



TØ 03 - Lids hus 1:200/A4 Plan 4.et EKSISTERENDE



TØ 03 - Lids hus 1:200/A4 Plan 4.et ALT.2 uten magasin

Vedlegg: Matrise som viser forskjellige utviklingstiltak på de ulike bygningene på kort-, mellomlang-, og lang sikt.

Bygg	Kort sikt 2020-22	Mellomlang sikt 2022-29	Lang sikt 2029-40	Kommentar
Lids, TØ03	Samlinger, arbeidsplasser, forskning	Samlinger, arbeidsplasser, forskning	Arbeidsplasser	<i>Herbariene flyttes til nytt samlingsbygg. Lids hus utvikles som sted for arbeids- plasser og studenter</i>
Brøgger, TØ04	Full rehabilitering	Utadrettet virksomhet: utstillinger, bibliotek, publikum, arb. plasser for utadrettet	Utadrettet virksomhet: utstillinger, bibliotek, publikum, arb. plasser for utadrettet	Kun utadrettet til mva utløper 2031.
Colletts, TØ05, TØ09	Samlinger, arb. plasser, forskning, utstillinger/ publikumsarealer	Samlinger, arb. plasser, forskning, utstillinger/ publikumsarealer	Arb. plasser forskning, utstillinger / publikumsarealer	Samlinger foreslås flyttet til nytt magasinbygg på Tøyen
Økern, AN24	Samlinger, forskning, arb. plasser	Samlinger, forskning, arb. plasser NB! Leieavtale utløper 2029	Samlinger foreslås flyttet til nytt magasinbygg på Tøyen	Samlinger flyttet tilbake til nytt magasinbygg på Tøyen
Palmehuset, TØ06	Utstillinger/ publikumsarealer, samlinger, forskning, arb. plasser. Oppgradering av fasade og klimaskjerm	Utstillinger/ publikumsarealer, samlinger, forskning, arb. plasser	Utstillinger/publikumsarealer, samlinger, forskning, arb. plasser	
Brakka, TØ25	Kontorer 2 etasjer	Beholde minimum 1 etasje	Fjernes og erstattes av lokaler i Lids	Beholde Brakka/ opparbeide tilsvarende arealer for midlertidige plassering av personell ved oppgradering og effektivisering av andre arealer.
Viktoriahuset, TØ07	Utstillinger/publikums-arealer, samlinger Oppgradering av fasade og klimaskjerm	Utstillinger/ publikumsarealer, samlinger	Utstillinger/ publikumsarealer, samlinger	
THG – hovedbygning. TØ01	Kontorer, møterom, kafe, representasjonslokaler, utstilling	Kontorer, møterom, kafé, representasjonslokaler, utstillinger	Kontorer, møterom, representasjonslokaler, utstillinger	Mulig kafé utgår og etableres i låven
THG – driftsbygning og låve. TØ02	Verksted, maskinpark, arbeidsutstyr. Driftsfunksjoner, personalrom, arb. plasser. Prosjektering og bygging	Innflytting og drift. Gartnernes fysiske arb. miljø forbedres. Ulike muligheter for Låven: Låven bygges om til seminarrom og kafé. Låven benyttes til lager og driftsfunksjoner for Botanisk hage.	Drift	Grundig utredning av midtområdets muligheter. Driftsfunksjoner, verksted, garasje, kontorer, lager, personalrom, trimrom, garderobe. Etablere et tydeligere skille mellom publikum og drift.

Bygg	Kort sikt 2020-22	Mellomlang sikt 2022-29	Lang sikt 2029-40	Kommentar
THG – driftsområde bak TØ02	Driftsfunksjoner til Botanisk Hage. Arealeffektivisering nybygg	Driftsfunksjoner til Botanisk Hage. Arealeffektivisering nybygg	Driftsfunksjoner til Botanisk Hage	
Driftsområde i nord, TØ08, TØ14, TØ22 Forsøksavdelingen	Driftsfunksjoner, veksthus, samlinger, forskning Prosjektering og bygging og daglig drift	Driftsfunksjoner, veksthus, samling, forskning. Nytt magasinbygg. Bygging og daglig drift	Driftsfunksjoner, veksthus, samling, forskning. Nytt magasinbygg. Drift	Driftsfunksjoner, veksthus (se vedlagt liste/tegn. for detaljer)
Portnerstuene, TØ10, TØ11	Ikke i bruk av NHM	Ikke i bruk av NHM	Ikke i bruk av NHM	Kan leies ut til andre formål som er hensiktsmessig for nærområdet.
Museumsinngang og butikk, TØ26	Utvidelse av museumsinngang, butikk og bakenforliggende publikumsareal for å sikre optimal publikums- og billetthåndtering	Utvidet museumsinngang, butikk, nytt publikumstolett, varemottak.	Utvidet museumsinngang, butikk, nytt publikumstolett, varemottak.	Utvidelse nødvendig for å møte publikums behov
Hagehuset, TØ27	Undervisning, publikum	Undervisning, publikum	Undervisning, publikum	
Ekeberg, SE44	Samlinger	Samlinger	Samlinger	Samlinger som kan være på eksternt lager uten behov for daglig drift og personell.
Nytt Veksthus	Detalj- prosjektering	Bygging	Innflytting og drift	Publikumsareal, drift, kontor, kafé
Nytt magasinbygg	Utredning og prosjektering	Bygging	Innflytting og drift	Samlinger fra Lids, Colletts og Økern, samlingsdrift, forskning, undervisning, kontorer

UTKAST